

การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนมูลนิธิ

ภราดาคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

นายมีศักดิ์ ว่องประชานกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974 - 563 - 618 - 5

010105

17042331

A

2

AN ANALYSIS OF ADMINISTRATIVE STRUCTURE OF SCHOOLS OF
THE BROTHERS OF SAINT GABRIEL FOUNDATION IN THAILAND

Mr.Meesakdi Wongprachanukul

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

โดย นายมีศักดิ์ ว่องประชาณุกุล

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร สุคนธ์ทรัพย์

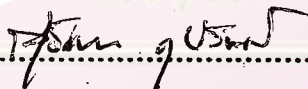

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

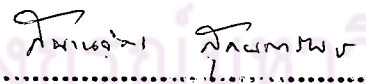
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

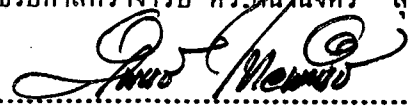
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เน็ฐนิกา กุปรัตน์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร สุคนธ์ทรัพย์)

..... กรรมการ

(ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นตารางมีคำบรรยายประกอบ

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารโรงเรียนของมูลนิธิ เกี่ยวกับโครงสร้างปัจจุบันของโรงเรียนในเรื่องอำนาจหน้าที่ การตัดสินใจ ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์ การสื่อสาร และการควบคุม สรุปผลได้ดังนี้

ก. อำนาจหน้าที่

โรงเรียนส่วนใหญ่ของมูลนิธิราคาดณะเซนต์คาเบรียล มีการกำหนดหน้าที่และตำแหน่งต่าง ๆ มีการแบ่งงานเป็นลายลักษณ์อักษร และมีแผนภูมิโครงสร้างองค์การ ทำให้บุคลากรในโรงเรียนทราบและปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ และทราบสายการบังคับบัญชา การจัดสรรปริมาณให้กับบุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนยังไม่เหมาะสม โรงเรียนของมูลนิธิหลายโรงเรียนมีการจัดทำพรรณนางานแต่อีกหลายโรงเรียนยังไม่มีพรรณนางานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและชัดเจน ควรริบให้มีการจัดทำขึ้น เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนทราบขอบเขตและหน้าที่ของตน

ข. การตัดสินใจ

โรงเรียนส่วนใหญ่ของมูลนิธิราคาดณะเซนต์คาเบรียล มีการมอบอำนาจการตัดสินใจให้แก่ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ทำให้มีอิสระในการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน โรงเรียนต่าง ๆ มีการบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ แม้จะมีการมอบอำนาจการตัดสินใจแก่ผู้บริหารระดับต่าง ๆ แล้ว อธิการของโรงเรียนมูลนิธิยังมีอำนาจในการตัดสินใจต่าง ๆ มาก ควรจะให้มีการมอบอำนาจและกระจายงานให้มากขึ้น ควรมีการวางแผนการตัดสินใจของตำแหน่งต่าง ๆ ให้ชัดเจน ครูในโรงเรียนมูลนิธิจำนวนมากยังไม่มี ความพึงพอใจในรูปแบบการตัดสินใจ ควรจะให้มีการกำหนดรูปแบบการตัดสินใจให้แน่นอน

ค. ปรัชญา นโยบายและวัตถุประสงค์

โรงเรียนส่วนใหญ่ของมูลนิธิราคาดณะเซนต์คาเบรียลมีปรัชญาที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ปรัชญาของโรงเรียนของมูลนิธิมุ่งฝึกอบรมนักเรียนให้เป็นคนมีความวิริยะอุตสาหะในการทำงาน มีคุณธรรมทางศาสนาและมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม ครูส่วนใหญ่ทราบ เข้าใจและเห็นด้วยกับปรัชญา

ของโรงเรียน

โรงเรียนส่วนใหญ่ของมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียล ได้กำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งครูส่วนใหญ่ทราบ เข้าใจและเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์และนโยบายของโรงเรียน และยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่

นอกจากนี้ ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแผนงานและโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน เพราะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานและทำโครงการ แต่ครูยังมีส่วนร่วมน้อยในการทำงานประมาณประจำปีของโรงเรียน

ง. การสื่อสาร

โรงเรียนส่วนใหญ่ของมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียลมีการทำตารางและกำหนดการปฏิบัติงานล่วงหน้า การสื่อสารใช้แบบเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนมากใช้จดหมายเวียน ผู้บริหารเห็นว่าได้ส่งเสริมครูให้แสดงความคิดเห็น แต่ครูรู้สึกว่ายังส่งเสริมไม่มากเท่าที่ควร ผู้บริหารมักใช้วิธีปรึกษาหารือผู้ใต้บังคับบัญชาบางคนก่อนสั่งการ และจะสั่งการตามมติที่ประชุม ผู้บริหารและครูคิดว่าครูในโรงเรียนไม่ทราบข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวในโรงเรียนดี

จ. การควบคุม

โรงเรียนส่วนใหญ่ของมูลนิธิภราดาคณะเซนต์คาเบรียลปฏิบัติงานสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีการประเมินผลการทำงานปีละครั้ง ซึ่งใช้เกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดขึ้น อธิการเป็นผู้ประเมินผล โรงเรียนมีการจัดสรรทรัพยากรกับแผนงานและใช้วิธีการสังเกตในการควบคุมงาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title An Analysis of Administrative Structure of
 schools of the Brothers of Saint Gabriel
 Foundation in Thailand.

Name Mr.Meesakdi Wongprachanukul

Thesis Advisor Assistant professor Amornchai Tantimedh Ph.d.
 Assistant professor Snanchit Sukontasap Ph.d.

Department Educational Administration.

Academic Year 1983 .

ABSTRACT

Objectives

1. To analyse the administrative structure of schools of the Brothers of Saint Gabriel Foundation in Thailand.
2. To suggest an administrative structure of schools of the Brothers of Saint Gabriel Foundation in Thailand.

Procedures

The population and the sample used in this research were composed of two groups of people: 38 school administrators and 283 teachers from 11 schools of the Brothers of Saint Gabriel Foundation in Thailand.

The instruments used in this research were structured interview, questionnaire, including checklists and open-ended questions and document analysis. The structured interview and the questionnaire included questions about administrative structure regarding authority, decision making philosophy, objective and policy, communication and control. Two hundred and sixty nine completed copies (95.05) were returned. Thirty eight school administrators were interviewed.

The data were analysed by means of frequency and percentage.

Findings and conclusions

The analysis of the administrative structure of the schools of the Brothers of Saint Gabriel Foundation in Thailand, concerning the present structure of the schools with regard to authority, decision making, philosophy, objective and policy, communication and control reveals the following findings.

Authority

Most of the schools of the Brothers of Saint Gabriel Foundation have written job-description and organization chart. These help the school personnels know their duty and hierarchy of the schools. These which do not have job-description as yet should try to have one soon so as to facilitate the school personnels to carry out their duty. The work in all the schools has not yet been well distributed.

Decision Making

In most of the schools, though there is a delegation of decision making, the directors of the schools still hold much power. They should do more of this delegation and distribution of work. There should be clear norm of decision making for various positions. A good number of teachers in all the schools still find the pattern of decision making unsatisfactory. The schools should set up clear norm and pattern of decision making.

Philosophy, Objective and Policy

In most of the schools, there is written school philosophy. It requires the school to try to educate boys to be persevered and hard working, to have moral integrity and to be devoted to the welfare of the public.

All the schools of the Brothers have got written objectives and policies which most of the teachers understand and agree with. They keep them as guide in doing their duty.

Apart from this, most of the teachers agree with the plans and projects of the schools since they participate in drawing them up. There are few teachers who take part in making school annual budget.

Communication

Most of the schools of the Brothers of Saint Gabriel Foundation plan working schedule in advance. Messages are communicated in written form mostly in the form of a letter. The administrators think that they have encouraged their subordinates to voice their opinions but the subordinates think that superiors have not done enough. They often consult some subordinates before giving an order and also giving it according to the decision of the meeting. Both the administrators and the teachers think that teachers in the schools do not know well the information and the movement in the school.

Control

Most of the schools follow the plans and evaluate task performance of the school personnels once a year. They use norms set up by the schools. This evaluation is done by the directors of the schools. The schools make plan with necessary budget and make use of observation as means of controlling work performance.

กิตติกรรมประกาศ

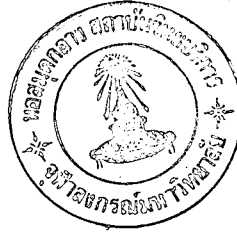
การทำวิทยานิพนธ์ "การวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนมูลนิธิราคาดณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย" ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและความกรุณาเป็นอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้ความดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือแนะนำ ให้ข้อคิด ตรวจสอบโครงร่าง และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จเรียบร้อยและสมบูรณ์

การสร้างและปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างมาก จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง จากผู้บริหารและครูโรงเรียนของมูลนิธิราคาดณะเซนต์คาเบรียลทั้ง 11 โรงเรียน ในการตอบแบบสอบถามและรับการสัมภาษณ์ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์และของโรงเรียนเซนต์คอมินิก ในการทดลองใช้แบบสอบถาม และได้รับคำแนะนำปรึกษาจาก ดร.บุญลือ ทองอยู่ นักวิชาการศึกษา 7 กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ และอาจารย์บุญล้อม มโนทัย อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ศูนย์วิทยุโทรคมนาคม
นายมีศักดิ์ ว่องประชานกุล
ผู้วิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิจกรรมประกาศ	ญ
รายการแผนผัง	ท
รายการตารางประกอบ	ฒ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
ประโยชน์ของการวิจัย	8
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	9
วิธีการดำเนินการวิจัย	9
การวิเคราะห์ข้อมูล	11
ลำดับขั้นตอนการเสนอข้อมูล	12
2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	13
ความหมายขององค์การ	13
ความหมายของการจัดองค์การ	14
ทฤษฎีองค์การ	16
ทฤษฎีสัมัยเดิม	16
ทฤษฎีสัมัยปัจจุบัน	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	โครงสร้างขององค์การ	23
	ความหมายของโครงสร้างขององค์การ	23
	กระบวนการจัดโครงสร้างขององค์การ	26
	รูปแบบพื้นฐานของโครงสร้างขององค์การ	44
	แผนผังขององค์การ	48
3	วิธดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	60
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	60
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	62
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
	การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
	ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	66
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์โครงสร้างปัจจุบันของ โรงเรียน	71
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ของผู้รับการสัมภาษณ์	103
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์โครงสร้างปัจจุบันของ โรงเรียน	108
	แนววิเคราะห์เอกสาร	154

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	156
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	156
	วิธีการดำเนินการวิจัย	156
	สรุปผลของการวิจัย	157
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	157
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างปัจจุบันของโรงเรียน	157
	จากแบบสอบถาม	157
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้รับการ	162
	สัมภาษณ์	162
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างปัจจุบันของโรงเรียนจาก	162
	แบบสัมภาษณ์	162
	แนววิเคราะห์เอกสาร	169
	การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	170
	เสนอแนะโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนมูลนิธิราคาดณะเซนต์	179
	คาเบรียล	179
บรรณานุกรม	183
ภาคผนวก	187
ประวัติผู้เขียน	224

รายการแสดงแผนผัง

	หน้า
1. แผนผังแสดงโครงสร้างองค์การแบบงานหลัก	50
2. แผนผังแสดงองค์การแบบงานหลักและงานที่ปรึกษา	51
3. แผนผังแสดงโครงสร้างองค์การแบบหน้าที่การงานเฉพาะ	52
4. แผนผังแสดงโครงสร้างองค์การแบบ Product Structure	53
5. แผนผังองค์การแบบ Matrix	54
6. แผนผังแสดงโครงสร้างการตัดสินใจแบบ หมุด - เชื่อม (linking-pin) ของเขตการศึกษาขนาดกลาง	55
7. แผนผังแสดงโครงสร้างของโรงเรียนมูลนิธิราดาคณะเซนต์คาเบรียล	56

ศูนย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรที่เป็นครูและกลุ่มตัวอย่าง	61
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืน จำแนกตามรายโรงเรียน	63
3	แสดงจำนวนผู้บริหารระดับต่าง ๆ และจำนวนผู้บริหารที่รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามรายโรงเรียน	64
4	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	67
5	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน	68
6	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน	69
7	แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	70
8	แสดงผู้จัดแบ่งงานเป็นลายลักษณ์อักษร จำแนกตามตำแหน่ง	71
9	แสดงการใช้เกณฑ์ในการแต่งตั้งและมอบหมายหน้าที่	72
10	แสดงวิธีที่บุคลากรทราบอำนาจหน้าที่ของตน	73
11	แสดงผู้จัดทำพรรณนางาน จำแนกตามตำแหน่ง	74
12	แสดงผู้จัดทำแผนภูมิโครงสร้างองค์การ จำแนกตามตำแหน่ง	75
13	แสดงผู้จัดบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่ง จำแนกตามตำแหน่ง	76
14	แสดงอำนาจหน้าที่การตัดสินใจของอธิการ จำแนกตามเรื่อง	77
15	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำแนกตามเรื่อง	78
16	แสดงผู้กำหนดปรัชญาของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง	81
17	แสดงวิธีที่ครูส่วนใหญ่ทราบปรัชญาของโรงเรียน	82
18	แสดงผู้กำหนดนโยบายของโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	84
19	แสดงวิธีการทราบนโยบายของโรงเรียนของครูส่วนใหญ่	85
20	แสดงวัตถุประสงค์เป็นลายลักษณ์อักษร จำแนกตามตำแหน่ง	87
21	แสดงวิธีที่ครูทราบวัตถุประสงค์	88
22	แสดงผู้จัดทำแผนงานและงบประมาณประจำปี จำแนกตามตำแหน่ง	90
23	แสดงวิธีการสื่อสารในโรงเรียน	91
24	แสดงการสั่งการภายในโรงเรียน จำแนกตามแบบ	92

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
25	แสดงเครื่องมือการติดต่อสื่อสารในโรงเรียน	93
26	แสดงผู้จัดทำตารางกำหนดการปฏิบัติงาน จำแนกตามตำแหน่ง	94
27	แสดงวิธีที่ผู้บริหารทราบถึงความคิดเห็นและความต้องการของครู	95
28	แสดงวิธีที่ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูแสดงความคิดเห็น	96
29	แสดงผู้ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียน	98
30	แสดงการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร	99
31	แสดงวิธีการควบคุมงาน	100
32	แสดงวิธีการประเมินผล แผนงานและโครงการ	101
33	แสดงจำนวนผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามอายุ	104
34	แสดงจำนวนผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามตำแหน่งปัจจุบัน	105
35	แสดงจำนวนผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง	106
36	แสดงจำนวนผู้รับการสัมภาษณ์ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา	107
37	แสดงการจัดแบ่งงานบริหารในโรงเรียน	108
38	แสดงผู้จัดการแบ่งงานเป็นลายลักษณ์อักษร จำแนกตามตำแหน่ง	109
39	แสดงการใช้เกณฑ์ในการแต่งตั้งและมอบหมายหน้าที่	110
40	แสดงวิธีที่บุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนทราบอำนาจหน้าที่ของตน	111
41	แสดงผู้จัดทำพรรณนางาน จำแนกตามตำแหน่ง	112
42	แสดงผู้จัดทำแผนภูมิโครงสร้างองค์การ จำแนกตามตำแหน่ง	113
43	แสดงผู้จัดบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่ง จำแนกตามตำแหน่ง	114
44	แสดงอำนาจการตัดสินใจของอธิการโรงเรียน จำแนกตามเรื่อง	116
45	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องนโยบาย	117
46	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องวัตถุประสงค์	118
47	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องแผนงานและโครงการ	119
48	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องการบริหารและการจำหน่ายครู	120
49	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องการรับและการจำหน่ายนักเรียน	121

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
50	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบ	122
51	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่อง การพิจารณาความดีความชอบ บุคลากรในโรงเรียน	123
52	แสดงผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องงบประมาณ	124
53	แสดงผู้แก้ปัญหาในโรงเรียน	125
54	แสดงผู้กำหนดปรัชญาของโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	127
55	แสดงวิธีการทราบปรัชญาของโรงเรียน	128
56	แสดงผู้กำหนดนโยบายของโรงเรียน	130
57	แสดงวิธีที่ครูทราบนโยบายของโรงเรียน	131
58	แสดงผู้กำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร	133
59	แสดงวิธีการทราบวัตถุประสงค์ของครู	134
60	แสดงผู้จัดทำแผนงานและงบประมาณประจำปี	136
61	แสดงวิธีการสื่อสารในโรงเรียน จำแนกตามวิธีต่าง ๆ	139
62	แสดงการสั่งการในโรงเรียน จำแนกตามรูปแบบ	140
63	แสดงเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารในโรงเรียน	141
64	แสดงผู้จัดทำตารางและกำหนดการปฏิบัติงานของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง...	142
65	แสดงวิธีที่ผู้บริหารทราบความคิดเห็นและความต้องการของครู	143
66	แสดงวิธีที่ผู้บริหารใช้ส่งเสริมให้ครูแสดงความคิดเห็น	144
67	แสดงผู้ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียน	146
68	แสดงการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร จำแนกตามจำนวน	147
69	แสดงการควบคุมงาน จำแนกตามวิธีต่าง ๆ	148
70	แสดงการประเมินผล แผนงาน โครงการ จำแนกตามวิธี	149